

Laidiens: 25.11.1999., Nr. 390/391

Ministru kabineta noteikumi Nr. 390

Rīgā 1999.gada 23.novembrī (prot. Nr. 65, 5.§)

Noteikumi par pasažieru pārvadāšanu regulāro maršrutu autobusos

Izdoti saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 37.panta ceturto daļu

I. Vispārīgie jautājumi i

1. Šie noteikumi nosaka biļešu iegādes, biļešu nodošanas, vietu rezervēšanas, pasažieru iekāpšanas, pasažieru, bagāžas un dzīvnieku pārvadāšanas, atrastu lietu nodošanas un uzglabāšanas kārtību pilsētas, rajona un tālsatiksmes maršrutu autobusos, kā arī pārvadātāja rīcību, ja ceļā noticis autobusa tehnisks bojājums un piespiedu apstāšanās.

2. Autoostas valdītājs reģistrē autobusu pienākšanu un atiešanu un nodrošina pasažieri ar informāciju par vietu skaitu, bagāžas nodalījumu esamību attiecīgajā tālsatiksmes, rajona vai pilsētas maršrutā (reisā) norīkotajā autobusā, autobusu kustības sarakstu, braukšanas maksu (tarifu), pārvadājumu kvalitāti (piemēram, paaugstināts serviss, aprīkojums invalīdiem).

3. Pārvadātājs nodrošina autoostas valdītāju ar informāciju par attiecīgajā maršrutā (reisā) norīkoto autobusu (piemēram, vietu skaits, bagāžas nodalījumu esamība), autobusu kustības sarakstu, braukšanas maksu (tarifu), pārvadājumu kvalitāti (piemēram, paaugstināts serviss, aprīkojums invalīdiem).

4. Pārvadātājs nodrošina, lai pasažierim autobusā ir pieejama informācija par pasažieru un bagāžas pārvadāšanas kārtību. Tālsatiksmes maršruta autobusā pārvadātājs nodrošina informāciju par autobusa stāvēšanas laiku pieturvietā, autobusa kustības sarakstu un braukšanas maksu (tarifu).

5. Pasažierim, atrodoties autobusā, jāpilda autobusa vadītāja, konduktora vai kontroliera prasības, kas noteiktas šajos noteikumos. Pasažierim ir aizliegts bojāt autobusa inventāru un veikt darbības, kas var izraisīt ceļu satiksmes negadījumu.

6. Pasažieri tiek pārvadāti, nepārsniedzot autobusa izgatavotāja noteikto autobusa ietilpību. Sēdvietas autobusā tiek numurētas.

7. Pārvadājumiem izmanto autobusu, kas ir noformēts ar maršruta zīmi un pārvadātāja nosaukumu. Maršruta zīme ir informatīva, autobusā novietojama zīme, kura satur informāciju par pārvadājumu attiecīgajā maršrutā (piemēram, nosaukums, kods). Pārvadātājs nodrošina, lai maršruta zīme, autobusam tuvojoties, ir labi saskatāma (apgaismojums diennakts tumšajā laikā) un autobusā novietota tā, lai, pasažierim iekāpjot, ir labi redzama.

8. Paaugstināta servisa pārvadājumos izmanto maršruta zīmi ar norādi par paaugstināta servisa pārvadājumu. Institūcija — atļaujas izsniedzēja —, izsniedzot atļauju pārvadājumu veikšanai attiecīgajā maršrutā (turpmāk —

atļauja), var vienlaikus noteikt īpašas prasības pārvadājumu kvalitātei (piemēram, paaugstināts serviss, aprīkojums invalīdiem).

9. Ja rajona vai tālsatiksmes maršruta autobusā paredzētās vietas ir aizpildītas, autobusā novieto papildu informācijas zīmi "Vietu nav". Pasažieri, kuri gaida autobusu kustības sarakstā paredzētajā pieturvietā, par to tiek informēti, samazinot autobusa kustības ātrumu, ja šajā pieturvietā neviens no pasažieriem neizkāpj.

10. Lai nodrošinātu pārvadājumus, ja ir neparedzēti liela pasažieru plūsma, pārvadātājs pēc viena kustības saraksta un ar vienu atļauju reisā var norīkot papildu autobusu (autobusus). Šādā gadījumā autobusu papildus noformē ar informācijas zīmi "Papildreiss".

11. Lai nodrošinātu pārvadājumus maršrutos (reisos) tehniski bojātu autobusu vietā, pārvadātājs izmanto rezerves autobusus ar papildu norādi "Rezerves autobuss".

II. Biļešu iegāde un nodošana

12. Lai izmantotu regulāro maršrutu autobusus, pasažieris iegādājas braukšanas biļeti, bet, lai pārvadātu bagāžu, — bagāžas biļeti. Braukšanai autobusā normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos var izmantot citu braukšanas dokumentu. .

13. Pasažiera pienākums ir saglabāt iegādāto biļeti līdz brauciena beigām un pēc konduktora, autobusa vadītāja vai kontroliera pieprasījuma uzrādīt to pārbaudei. Ja pasažieris braukšanai autobusā izmanto citu braukšanas dokumentu, viņa pienākums ir uzrādīt pārbaudei konduktoram, autobusa vadītājam vai kontrolierim braukšanas dokumentu un normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā papildus arī citu tiesības apliecināšu dokumentu (piemēram, skolēna, bāreņa, pensionāra, invalīda apliecība).

14. Pasažieris, kurš nevar uzrādīt derīgu braukšanas biļeti vai citu braukšanas tiesības apliecināšu dokumentu, uzskatāms par pasažieri bez biļetes un saucams pie atbildības normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Pēc naudas soda samaksas pasažieris, kurš vēlas turpināt braucienu, iegādājas braukšanas biļeti.

15. Biļete ir derīga braukšanai biļetē norādītajā virzienā līdz noteiktai pieturvietai tikai tā reisa autobusā un tajā datumā, kas norādīts biļetē. Braukšanai pilsētas maršruta autobusā pašvaldība var noteikt citus biļetes derīguma nosacījumus.

16. Braukšanas un bagāžas biļetes pasažieriem pārdod saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā apstiprinātiem tarifiem.

17. Biļetes pasažieriem pārdod rindas kārtībā neatkarīgi no braukšanas attāluma jebkurā daudzumā, bet nepārsniedzot izgatavotāja noteiktās autobusa ietilpības normas.

18. Iegādājoties biļeti maršruta galapunkta kasē braukšanai tālsatiksmes maršruta autobusā, pasažierim ir tiesības:

18.1. izvēlēties jebkuru brīvo vietu autobusā;

18.2. norādīt iekāpšanas vietu jebkurā maršrutā paredzētā pieturā (iekāpšanas vieta tiek norādīta braukšanas biļetē un biļešu uzskaites dokumentā, kuru biļešu kases valdītājs pirms autobusa atiešanas nodod autobusa vadītājam vai konduktoram).

19. Autobusa vadītājs vai konductors atbilstoši šo noteikumu 18.2.apakšpunktam nodrošina pasažieri ar vietu autobusā biļešu uzskaites dokumentā norādītajā pieturvietā.

20. Pārdodot stāvvietas biļeti tālsatiksmes maršruta autobusā, pārdevējs informē pasažieri par to un izsniedz biļeti ar norādi par stāvvietu.

21. Biļetes pasažierim pārdod:

21.1. braukšanai pilsētas maršrutos — tirdzniecības vietās, kuras noteikusi attiecīgā pašvaldība, vai autobusā;

21.2. braukšanai rajona un tālsatiksmes maršrutos — biļešu kasēs vai autobusā autoostas teritorijā, ja biļešu kase pārtraucusi biļešu pārdošanu, vai autobusā, ja kustības sarakstā paredzētajā pieturvietā nav biļešu kases.

22. Biļetes autobusā pārdod autobusa vadītājs vai konductors.

23. Biļešu kasē biļetes pārtrauc pārdot:

23.1. maršruta galapunktā — ne agrāk kā 10 minūtes pirms autobusa atiešanas;

23.2. maršruta starppunktā — ar brīdi, kad autobusa vadītājs (konductors) saņem biļešu uzskaites dokumentus.

24. Biļeti braukšanai rajona vai tālsatiksmes maršruta autobusā var iegādāties biļešu kasē iepriekšpārdošanā. Biļešu iepriekšpārdošanu uzsāk vismaz piecas diennaktis pirms autobusa atiešanas un pārtrauc iepriekšējā dienā pirms autobusa atiešanas. Autoostas valdītājs nodrošina, lai pie kases būtu informācija par biļešu iepriekšpārdošanas kārtību.

25. Ja pasažieris neizmanto iegādāto biļeti braukšanai rajona vai tālsatiksmes maršruta autobusā, viņš var to nodot biļešu kasē un saņemt atpakaļ:

25.1. pilnu braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksu, ja biļeti nodod kasē vismaz divas stundas pirms autobusa atiešanas;

25.2. naudas summu 75 % apmērā no braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksas, ja līdz autobusa atiešanai atlicis mazāk par divām stundām.

26. Pasažierim ir tiesības atteikties no brauciena tālsatiksmes maršrutā, nodot biļeti kasē 30 minūšu laikā pēc kustības sarakstā paredzētās autobusa atiešanas un saņemt atpakaļ pilnu braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksu un maksu par biļešu iepriekšpārdošanu (ja tāda ir bijusi), ja:

26.1. autobuss atiet desmit (vai vairāk) minūtes vēlāk, nekā paredzēts autobusu kustības sarakstā;

26.2. pārvadājums nenotiek pārvadātāja vainas dēļ;

26.3. pasažierim netiek sagādāta iespēja ieņemt biļetē norādīto vai līdzvērtīgu autobusa vadītāja (konductora) ierādītu vietu;

26.4. autobusu ar augstāku pārvadājumu kvalitāti (piemēram, paaugstināts serviss, aprīkojums invalīdiem), par ko ir samaksāta papildu maksa, nomaina ar autobusu, kuram ir zemāka pārvadājumu kvalitāte.

27. Pasažieris, kurš ir nokavējis rajona vai tālsatiksmes maršruta autobusu, — stundas laikā pēc autobusa atiešanas, bet pasažieris, kurš ir nokavējis rajona vai tālsatiksmes maršruta autobusu slimības vai nepārvaramas varas dēļ (piemēram, dabas stihija, nelaimes gadījums), — trīs dienu laikā ir tiesīgs nodot neizmantoto biļeti kasē un saņemt citu biļeti. Lai saņemtu citu biļeti, pasažierim papildus jāsamaksā naudas summa 25 % apmērā no biļetes cenas. Ja pasažieris nevēlas saņemt citu biļeti, neizmantoto biļeti var nodot biļešu kasē un saņemt naudas summu 75 % apmērā no braukšanas un bagāžas pārvadāšanas maksas.

28. Ja slimības vai nepārvaramas varas dēļ (piemēram, dabas stihija, nelaimes gadījums) autobuss ir nokavēts vairāk kā par vienu stundu, tas jāapstiprina ar ārstniecības iestādes izziņu vai attiecīgās institūcijas izsniegtu notikumu apliecinājošu dokumentu.

29. Rajona un tālsatiksmes maršrutu autobusus pasažierim, pārtraucot braucienu slimības vai nepārvaramas varas dēļ (piemēram, dabas stihija, nelaimes gadījums), ir tiesības saņemt atpakaļ braukšanas maksu par nenobraukto attālumu.

30. Šo noteikumu 25., 26. un 27.punktā minētajos gadījumos biļeti nodod vietā, kur tā ir iegādāta. Par biļetes nodošanu un noteiktas summas atmaksāšanu tiek sastādīts akts (1.pielikums).

III. Vietu rezervēšana un pasažieru iekāpšana

31. Pasažieris ir tiesīgs rezervēt vietu tālsatiksmes vai rajona maršruta autobusā. Vietu rezervē maršruta galapunkta autoostā (kasē) personīgi vai pa tālruni vismaz piecas diennaktis pirms autobusa atiešanas, bet ne vēlāk kā iepriekšējā dienā pirms autobusa atiešanas. Biļeti uz rezervēto vietu iegādājas ne vēlāk kā 30 minūtes pirms autobusa atiešanas.

32. Autoostas (kases) valdītājs nodrošina pasažieri ar informāciju par pakalpojumu (vietu rezervēšana, biļešu izpirkšana) sniegšanas kārtību, kā arī maksas apmēriem.

33. I un II grupas invalīdiem katra tālsatiksmes maršruta reisa autobusā pārvadātājs nodrošina:

33.1. divas sēdvietas — ja autobusā ir vairāk par 16 sēdvietām; ;

33.2. vienu sēdvietu — ja autobusā ir mazāk par 16 sēdvietām.

34. Tālsatiksmes maršrutu autobusus invalīdiem paredzētās vietas tiek apzīmētas ar attiecīgu simboliku. Invalīda pavadonim pārvadātājs nodrošina vietu invalīda sēdvietas tuvumā.

35. Tālsatiksmes maršrutu autobusa galapunktos sēdvietas autobusā tiek ieņemtas atbilstoši biļetē norādītajiem vietu numuriem. Rajona vai pilsētas maršrutu autobusā un caurbraucošā tālsatiksmes maršrutu autobusā pasažieris ieņem jebkuru brīvo sēdvietu.

36. Tālsatiksmes vai rajona maršrutu galapunktā autobusa vadītājs vai konduktrs aicina pasažierus iekāpt autobusā šādā secībā:

36.1. invalīdi, kuri ir rezervējuši vietas;

36.2. pasažieri, kuri ir iegādājušies biļetes autoostu kasēs;

36.3. pasažieri, kuriem ir tiesības uz braukšanas maksas atlaidēm;

36.4. pasažieri bez iepriekš iegādātām biļetēm.

37. Maršruta pieturvietās, kur nav vai nedarbojas biļešu kases, pasažieri iekāpj rindas kārtībā.

38. Pilsētas vai rajona maršrutu autobusus (kuros ir 16 un vairāk sēdvietas) invalīdiem un pasažieriem ar pirmsskolas vecuma bērniem ir paredzētas sešas attiecīgi apzīmētas sēdvietas.

IV. Bērnu pārvadāšana

39. Bērnam līdz sešu gadu vecumam (ieskaitot) pilsētas, rajona un tālsatiksmes maršrutu autobusus, izmantojot braukšanas maksas atvieglojumus, ir tiesības braukt, neaizņemot atsevišķu sēdvietu. Pirmsskolas vecuma bērns autobusā var braukt tikai citas personas pavadībā. .